

Ибратнома

ҲАҚ СҮЗНИНГ ҚУДРАТИ

Бир оғиз сүз омонлик, бир оғиз сүз ёмонлик ато этади, деб машайхлар бежиз айтмаганлар. Ривоит құлдалиарки, золим-лити билан ном чиқарған Ҳажжож жок бир хотиннинг эрлиги, утлини ва акасини банди қылди. Аел фарәд қылб, Ҳажжожининг хузырига келиди.

— Бу уч кишидан бирини авф этаман, — дебди Ҳажжож. — Яхшилаб үйлаб күр.

Қайси бирининг озод бүлішини хоҳлайсан — әрінгні-

жуда қаттық таасир қылуди. Дилида шафқат, карам қишиш иштиёки үйгониди.

— Эй тоғилади, көртә әркак күп. Үгил тугилади, истасам бир неча үтіл тугаман, — жавоб беріби хо-тин, — аммо ақа тоғилемайди, чунки, онам яна бир ақа туғиб беролмайди.

Ҳажжожининг раҳм нималынини білмайдынган тоғ қалыға оқыла ағелнінг түргі сүзи-

Ароғат РАЗЗОҚОВА
тайёрлади.

Хушхабар

Спорт мактабининг раҳбары Геннадий Якобсоннинг ҳакам-лик фаолияти ҳам мұносиб тақдирланди. У үтган мавсум яқунлари бүйічика республика-даги әнг яхши спорт ҳаками, деб тан олинди.

Акбар АЛИЕВ.

ЭҢГ ЯХШИ СПОРТ МАКТАБИ

ЎЗБЕКИСТОН енгил атлетика федерациясининг навбат-даги йигилишида үтган ыйил яқунлари сархисоб қилиніб, болалар ва ёшлар олимпиада резервлари спорт мактаб-лари фаолиятига бақо берилди.

Тошкент вилояты Халқ таълимии бошқармасыга қарашли биринчи спорт мактаби эса әнг яхши таълим мұассасаси, деб топиди.

Ушбу спорт мактаби

иш бошлаганига 30 ыйил бўлди. Бу орада кўплаб моҳир спортчилар етишиб чиқди. Улар республика мусобақаларида фаол қатнашиб, совринли ўринларни қўлга киритдилар.

Қизиқ КИЛЛАР «ХОНИШИ»

Америка-лики биолог-лардан Л.

Гини ва К. Пейн китлар гурбон кўйилли тадқикотлардан сўнг шундай хуласага келиши: китларнинг аллакандай увиллашида охандор галати товушларда ёритилди. Тадқикотлар борганинг аниқлашуда, уларнинг Фирика чиқаралган китлар майдан мавзумотини бир-биралига етказишида фойдаланишлари ётимот.

Китларнинг бундай «хониши»да хакикатан ҳам бирор жи-дий маъно ёйлуги хозирча номаъым. Бирок, мазкур товушларда коғияларнинг тузилиш эквивалентлари шу даражада изчили, гёй турнир улар орқали бирор нарсани ифодалагандек.

«САЙЁР» ҚУТБ

Магнит қутби ернинг географик қутбига тўғри келмайди ва унинг ўрни муттасиб узаруби туради. Янги земляни олимлар жаҳнубий магнит қутби Австралия китаси томон сиљиб, хозир Антрактида соҳилларидан кариб 140 километр узоқданда жойлашганин аниқлаши.

Магнит қутбни сиљиши билан ер магнит майдонининг йўналиши ва кучи ҳам ўзгариради, бу нарса кемалар катнивотда ахамиятлайди.

Магнит қутби 1909 йилдан, яхши бу ходиса кашш әтилган-дек берি бир неча юз километрга кўчди. Бундай қўчишнинг магнит сабаблари хозирча аниқланган эмас. Аммо, у ер суюк ядро-сининг юқори кисмидаги электр токларининг ўзгариши билан боғлиқ деган тахмин бор.

ОДАМЗОДНИНГ ИЛК ВАТАНИ

Шу чоқка одамзодинг илк қадамини Африка китаси билан боғлашарди. Бирок 1985 ыйил августида Бирманинг Мандалай университети олимпиада шу мамлакат шимолидаги Мога-ун шаҳри якниндан топилган жаг сугаривалди. Мазкур топилманнинг эгаси бўлмиш бизнинг жуда узок ажодидимида дарҳатлар устиди яшаб, хўз мевалар билан тириклик қилганлиги мав-луд бўлди.

Могаун одами Мисрдаги Файоннома саидан суклари то-пилган ва энг кадимин, деб хисобланган одамсизон май-мунлардан, кам деганда беш миллион йил қадимийрек дарахтларни аниқланади. Шундай килиб, одам «шарплас» дастлаб Африкада эмас, Осиёда пайдо бўлган дейиш мумкин.

Турсунхўжа АЗЛАРХОНОВ тайёрлади.

Ҳаётда тақдир ҳазили инсоини не куй-ларга солиб, ие кўчаларга бошламайди, дейсиз? Ҳар бир инсоннинг тақдирли, ҳаёт кечинмалари турлича бўларкан. Бўлмаса умринга нақ қузида қалб баҳори наси-ми эсиб қолган, севиши ва севилишдек тансиқ. Оллоҳ инъоми шу иккى қалбнинг пешонасига битармиди?

Мохирахон кунларнинг бирдаша ишга ача әртада отланди. Бекатта етмасдан көрсатиб ёғим кўзига олди. Тасодифиға ёғимни кимдир босиб юборди. У жон колатда «мм-м» деди, каршисида гунохорларча тикилиб турган ишитиб билан ниҳоят тўкчанди. «Ээр, — деди йигит хижолат бўлиб, — бимай қолдим». Йигит Мохирахонга ўқтун- ўқтун караф, нинадир га-пирмоки буларди. Мохирахон ҳам буни сезиб, хижолатда кизариди, кўзини олиб кечишига ҳаракат килиб, ўзига аралашди. Бекатта ёғимни кимдир босиб юборди. Тасодифиға ёғимни кимдир босиб юборди. Унинг ўннинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир унинг мөрбий та-ришлари кетмасди. Унинг ширик сўзлари калбига муҳчал-ни килганда. Лекин бола-чака, ўз-рўзғор ташвишлари тўла-раванинг ёлизи тортиб юборди. Гамонк бўлиб колган аёл учун бағиси хиссиятлар бенодадек бўлиб кетганди. Гам юки бос-ган аёл учун калб амрига бўйсуниш ҳам қандайдир